

به نام خداوند بخشنده مهربان

استفاده از تفاله گوجه فرنگی، تفاله سیب و کاه برنج

در تغذیه نشخوارکنندگان

نویسندگان

علیرضا آذربایجانی

حسین امیدی

حسن رفیعی

احمدرضا رنجبری

چکیده

کمبود خوراک دام در بسیاری از کشورها از جمله ایران سبب افزایش هزینه تولید خوراک شده است. بنابراین، با توجه به شرایط موجود، استفاده از فرآورده‌های فرعی کشاورزی و صنایع غذایی به عنوان خوراک در تغذیه نشخوارکنندگان امری اجتناب ناپذیر است. شناسایی، عمل‌آوری و استفاده صحیح از این پسماندها در تغذیه دام، علاوه بر تأمین خوراک دام سبب کاهش آلودگی‌های زیست محیطی نیز می‌شود. تفاله گوجه فرنگی یکی از فرآورده‌های جانبی صنایع رب‌سازی است که بسته به روش فرآوری و خصوصیات گوجه فرنگی خام، حاوی نسبت‌های متفاوت پوست، دانه و مقادیر اندکی گوشت گوجه فرنگی است. به همین دلیل ترکیب آن می‌تواند کاملاً متفاوت باشد. تفاله خشک گوجه فرنگی می‌تواند در تغذیه دام‌های پرواری و شیری استفاده شود. همچنین استفاده از تفاله گوجه فرنگی از دو جنبه اهمیت زیست محیطی دارد، بطوری که به عنوان جایگزین بخشی از خوراک دام، از کاشت و برداشت بیش از حد خوراک دام که باعث مصرف و تخریب منابع محیط زیست همچون آب و خاک می‌شود، می‌کاهد و دوم اینکه با حذف ضایعات صنایع رب‌سازی، موجب کاهش آلودگی‌های آب و خاک می‌شود. تفاله سیب نیز یکی از محصولات جانبی صنایع غذایی است که اجزای اصلی تشکیل دهنده آن شامل پوست، دانه و بقایای بخش‌های داخلی میوه می‌باشد و می‌تواند به صورت تازه، خشک و سیلو شده به همراه سایر مواد خوراکی در تغذیه دام استفاده شود. نظر به ضرورت یافتن منابع خوراک ارزان و قابل دسترس برای دامها و سطح بالای تولید کاه برنج در ایران، کاه برنج را می‌توان به صورت خرد شده و عمل‌آوری شده به عنوان قسمتی از علوفه جیره دام بخصوص برای دام‌های پرواری استفاده کرد. این در حالی است که متأسفانه کاه برنج تولید شده در ایران بدون توجه به عنوان یک منبع خوراک قابل استفاده برای دام، در بیشتر موارد سوزانده و باعث آلودگی محیط زیست می‌شود. در این نشریه استفاده از تفاله‌های گوجه فرنگی و سیب و همچنین کاه برنج به طور کاربردی و با بیان ساده برای دام‌داران، کارشناسان و مروجان بیان می‌شود.

